

Madriška vlada ponovno obtožuje Nemčijo, Italijo

Španski fašisti neprestano prejema velike zaloge bojnega materiala; tanki in ognjemiti iz Italije in strojnice ter topovi proti letalom iz Nemčije. "Če bi imeli le tucat dobrih letal, pa bi odbili naval na Madrid," je sporočila španska vlada sovetom. Rusija najbrže pošlje letala

Salamanca, Španija, 21. okt. — General Francisco Franco, diktator in vrhovni vodja španske vojske, je danes odredil svojim četam, da morajo takoj napadati Madrid. Francoski vojski na Madrid mora pasti pred špansko vlado dobi pomoč iz tujke.

London, 21. okt. — Poslanik španske ljudske vlade je včeraj lordu Plymouthu, predsedniku mednarodnega nevladnega odbora, novo noto, v kateri španska vlada ponovno obtožuje Nemčijo, Italijo in Portugalsko kršenja nevtiralnosti med civilni vojni v Španiji.

Španska nota se glasi, da je španski parnik dne 15. oktobra prejel velik tovor orožja in municije za španske fašistične uni-
te; v tem tovoru je bilo mnogo tankov in sto ognjemetov. Nekaj dni kasneje je nemški parnik pristal v Algecirasu s velikim tovorom strojnice in topov proti letalom. Italijanski in nemški bojni material prihaja prestanto v španske luke, ki jih kontrolirajo fašisti in portugalske pristanišče. Pred nekaj dni je parnik iz Gdanskega zaliva prišel na španska pristanišča, ki je pod kontrolo Lige narodov privedel 2800 ton bojne opreme za fašiste.

Lord Plymouth je medtem ponovno opozoril Nemčijo, Italijo in Portugalsko, naj odgovorijo na špansko vlado. Dokler ni odgovorila na obtožbe fašističnih držav, ne more nevtiralnostni odbor ukrepati, pravi Plymouth.

Angleška vlada se še ni odločila glede takojšnjega sklicanja parlamenta k zasedanju kakor tudi parlamentarni vodja španske stranke Atlee zaradi španske krize. Vlada je sinoči odločila, da je pripravljena podpreti med špansko vlado in fašisti v prid vojnim ujetnikom obeh strah.

Moskva, 21. okt. — Španska vlada je včeraj apelirala na vlado Sovjetske unije, naj ji pošlje letala. "Ako bi imeli le tucat dobrih bojnih letal, pa bi lahko še odvrnili fašistično nevarnost in rešili Madrid," se glasi apel madriške vlade. Sovjetska vlada se ni odločila svojega načrta za pomoč ljudske fronte v španski vojni, vendar je skoro gotovo, da pomoč bo v obliki zračne vojske. Sovjetski krogi menijo, da pomoč najbrže ne bo rešila Madrida, toda padeč Madrida ne pomeni padca španske vlade, ki je bil obojen od vsakega nadaljnjega postopanja napram njemu.

Resnica je, da bi bila izpadla Madrida velik moralni udarec za špansko ljudsko fronto, ki bi umrti udarec to še ne bo, ampak bi bila velika poraz. Španska vlada mora biti pripravljena na to, da bi bila izpadla Madrida velika poraz. Španska vlada mora biti pripravljena na to, da bi bila izpadla Madrida velika poraz.

Madrid, 21. okt. — Na bojnih letalih v okolici Madrida ni bilo več nobenih važnih izprehodov, v katerem mrgoli so španske vojske, ki prisegajo, da bodo branili Madrid do zadnjega človeka in poslednjega strela. V Madridu je danes kakor v Moskvi, v katerem mrgoli so španske vojske, ki prisegajo, da bodo branili Madrid do zadnjega človeka in poslednjega strela.

Madrid, 21. okt. — Na bojnih letalih v okolici Madrida ni bilo več nobenih važnih izprehodov, v katerem mrgoli so španske vojske, ki prisegajo, da bodo branili Madrid do zadnjega človeka in poslednjega strela. V Madridu je danes kakor v Moskvi, v katerem mrgoli so španske vojske, ki prisegajo, da bodo branili Madrid do zadnjega človeka in poslednjega strela.

Madrid, 21. okt. — Na bojnih letalih v okolici Madrida ni bilo več nobenih važnih izprehodov, v katerem mrgoli so španske vojske, ki prisegajo, da bodo branili Madrid do zadnjega človeka in poslednjega strela. V Madridu je danes kakor v Moskvi, v katerem mrgoli so španske vojske, ki prisegajo, da bodo branili Madrid do zadnjega človeka in poslednjega strela.

Madrid, 21. okt. — Na bojnih letalih v okolici Madrida ni bilo več nobenih važnih izprehodov, v katerem mrgoli so španske vojske, ki prisegajo, da bodo branili Madrid do zadnjega človeka in poslednjega strela. V Madridu je danes kakor v Moskvi, v katerem mrgoli so španske vojske, ki prisegajo, da bodo branili Madrid do zadnjega človeka in poslednjega strela.

Madrid, 21. okt. — Na bojnih letalih v okolici Madrida ni bilo več nobenih važnih izprehodov, v katerem mrgoli so španske vojske, ki prisegajo, da bodo branili Madrid do zadnjega človeka in poslednjega strela. V Madridu je danes kakor v Moskvi, v katerem mrgoli so španske vojske, ki prisegajo, da bodo branili Madrid do zadnjega človeka in poslednjega strela.

Madrid, 21. okt. — Na bojnih letalih v okolici Madrida ni bilo več nobenih važnih izprehodov, v katerem mrgoli so španske vojske, ki prisegajo, da bodo branili Madrid do zadnjega človeka in poslednjega strela. V Madridu je danes kakor v Moskvi, v katerem mrgoli so španske vojske, ki prisegajo, da bodo branili Madrid do zadnjega človeka in poslednjega strela.

Madrid, 21. okt. — Na bojnih letalih v okolici Madrida ni bilo več nobenih važnih izprehodov, v katerem mrgoli so španske vojske, ki prisegajo, da bodo branili Madrid do zadnjega človeka in poslednjega strela. V Madridu je danes kakor v Moskvi, v katerem mrgoli so španske vojske, ki prisegajo, da bodo branili Madrid do zadnjega človeka in poslednjega strela.

Domače vesti

Minnesotske novice

Blaž Gorše, star 42 let, je izvršil samomor v svojem stanovanju v Hibbingu. Rojak John Povše ga je našel mrtvega s krogle v prsih na tleh sobe, ko je prišel k njemu na obisk. Gorše je pustil pismo v slovenščini, ki se glasi, da se je naveličal živeti. Zaprtil je veliko družino, enajst otrok, toda zadnje tedne je živel sam. — Mary Baltić, ki je bila obtožena po Johnu Šterku, da mu je grozila z revolverjem v zadnjem juniju, je bila te dni oproščena pred sodiščem na Elyju. — Hrvti in Slovenci v Naahwauku so pred nekaj dnevi organizirali jugoslovansko-ameriški klub. Ilija Jovetič je predsednik. John Šterbenec podpredsednik in Fr. Majerle tajnik. — Pred sodiščem na Elyju se nahaja rojak Kalan, ki je obtožen krive prisige v zadevi, ko je zadnji pomlad prišel v prid nekemu Fincu, obtoženemu lovskemu tatvine. — Rojaka Anton Lunka, star 46 let in Steve Lakner, star 45 let, sta bila pred nekaj dnevi težko ranjena pri avtni nezgodi v okolici Virginije, ko sta izgubila kontrolo nad avtom, v katerem sta se vozila.

Nov grob v Penni

Moon Run, Pa. — Franciška Troha, roj. Dolenc, stara 54 let in doma iz Rovt na Planinah, po domače Bertova Franca, je umrla za poškodbami, ko jo je zadela avto v Ameriki je živel 28 let in ves čas je bila članica društva 88 SNPJ. Tu zapuščila moža, dva sinova in hčer.

Vesti iz Clevelanda

Cleveland. — Pri delu v tovarni se je smrtno ponesrečil Frank Šlosar, star 44 let in doma od Voloskega v Istri, kjer zapuščila sorodnike. V Ameriki je bil 26 let in bil je član društva 58 SNPJ. — Naglo je umrl John Zalelet, star 62 let in doma od Zatične. V Clevelandu je živel 41 let in tu zapuščila žena, pet sinov in hčer. — Z obiska stare domovine se je vrnil Martin Plut, ki je prinesel zelo slabe vtise iz Jugoslavije. Velika revščina in zavožena politika! Mučil se je v okolici Novega mesta. — Petletni Fr. Sinkovec je sam naredil dolgo pot iz Ljubljane v Ameriko. Prišel je k svoji teti Mrs. Mlakarjevi, ki vodi z možem sladstičarno v Clevelandu in katera je vzela dečka za svojega, ko je sirotek ostal brez staršev. Mlakarjeva je sprejela dečka v New Yorku. — Rojakinja Gusta Velic je tako nesrečno padla po stopnicah na svojem domu, da je teden dni ležala v nezavesti. Zda se ji vrača zdravje.

Železničarji za-preteli s stavko

Družba ignorirala odlok federalnega odbora

Chicago. — Železnici Chicago Great Western pretili stavko, ker se neče pokoriti odloku federalnega železniškega odbora. Pri zaslišanju pred tem odborom je bila predložena evidenca, da je družba kršila določbe pogodbe, ki jih je sklenila z železniškimi bratovskimi, ker ni izplačala zaostale meze železničarjem. Člani treh železniških bratovščin sedaj glasujejo o oklicu stavke, v kateri bo, če bo izbruhnila, prizadetih okrog pet tisoč delavcev. Za to akcijo so se voditelji železničarjev odločili, ko je kompanija naznanila, da se ne bo uklonila odloku vladnega odbora.

pred italijanskimi in nemškimi piloti, katerih bombe iz zraka dežujejo kakor toča na postojanke brambovcev ljudske fronte in jih silijo na umik. Zračna ofenziva za Madrid bo začetek splošnega napada in prvi tečaj ofenzive je ljudska vlada pripravila obrambo v zraku, kolikor je zmogoče, in s tal.

Dva miličnika ob-dolžena nasilstva

Zrtev identificirala voditelja drhali

Birmingham, Ala., 21. okt. — Dva častnika narodne garde sta bila identificirana kot voditelja drhali, ki je 23. septembra ugrabila in pretepla Josepha Geldersa, reprezentanta Odbora za obrambo političnih jetnikov. Gelders je bil po napadu odpeljan v bolnišnico.

Naznanilo o identifikaciji je podal G. C. Giles, detektivski čelnik. Po Geldersovi izpovedi sta bila voditelja drhali Dent Williams, odvetnik v Birminghamu in poročnik v narodni gardi in neki stotnik, ki še nista bila aretirana. Williams je priznal, da ga je Gelders identificiral, zaeno pa je izjavil, da je nedolžen.

Gelders je rekel, da mu je Giles svetoval, naj predloži zahtevo veleporoti okraja Jefferson, da nastopi proti voditelja drhali. Gelders je bivši profesor fizike na državni univerzi.

Padec števila brez-poselnih delavcev

Hopkins žigosa velebizniške interese

Washington, D. C. — Hamiltonov institut je pravkar objavil poročilo, v katerem pravi, da število brezposelnih delavcev stalno pada in da je dosegel najnižjo točko v septembru. Armada brezposelnih je štela v tem mesecu 11,427,000, kar je 5,547,000 manj kakor ob nastopu Rooseveltove administracije v marcu l. 1933.

Bolj žalostno sliko o problemu brezposelnosti je podal Harry L. Hopkins, načelnik federalne reliefne administracije. On je dejal, da bo velika armada brezposelnih ostala, ker stroji izpodrivajo delavce iz industrij in ker velebizniške noče sodelovati s federalno vlado, poleg tega pa kritizira Rooseveltovo administracijo, ker financira oskrbo revežev.

"Reakcija se bo morala sprijazniti z dejstvom, da je federalna podpora potrebna onim, ki ne morejo dobiti zaslužka v privatnih industrijah," je rekel Hopkins. "Program reliefnih in javnih del je v obstoječi situaciji edina rešitev, ker omogoča zaslužek velikemu številu delavcev, ki bi bili drugače odvisni od javne miloščine. Zavarovanje proti brezposelnosti in drugi ukrepi na podlagi zakona socialne zaščite bodo ublažili bedo, ampak ti niso perfektno zdravilo."

Hopkins je kritiziral one, ki hočejo naložiti breme oskrbe revežev državam in občinam. V državi New Jersey in v nekaterih drugih, ki so prevzele to breme, reveži silovito trpijo. To naj bo svarilo proti splošnemu sprejetju tega sistema, je dejal Hopkins.

Delauski svet posvaril gubernerja

Reading, Pa. — Združeni svet tukajšnjih strokovnih uni je posvaril gubernerja Earleja, čigar kozaki pretepaajo stavkarje, da ne more biti delavski prijatelj v zapadni Pennsilvaniji in delavski sovražnik v vzhodni Pennsilvaniji. Odločiti se mora za eno ali drugo. Svarilo je v zvezi s stavko nogavičarskih delavcev v tovarni Berkshire Knitting Co., ki je paralizirala obrat. Nedavno je državna policija napadla na stavkovno stražo in pretepla in aretirala večje število piketov.

ZVEZA MED POLICAJI IN TERRORISTI V TOLEDU

Preiskava odkrila anarhične razmere

TRDNJAVA CRNE LEGIJE

Toledo, O. — (FP) — Preiskava, ki jo je odredil mestni svet na pritisk delavskih in liberalnih organizacij, je ugotovila, da je imela Črna legija, teroristična organizacija, veliko število članov med policaji. Ti so se shajali v nekem poslopju v bližini glavne policijske postaje in tam so imeli tajne seje. Poslopje je bilo močno zastraženo, kadar so se vršile seje.

Buck Dear, policijski saržent, je pri zaslišanju priznal, da je bil nekoč "general" Črne legije, da je prodajal revolverje in druge orožje teroristom. Ko je bil tako razgaljen, so ga policijski uradniki tajno poslali v Michigan, odkoder se je vrnil v Toledo z zdravniškim izkazilom, da ni vse v redu v njegovih možganih.

Dayton Dean, vodja črnih legionarjev, ki so umorili reliefnega delavca Charlesa Pooleja in so bili nedavno obsojeni v domstorno ječo, je pred državnim tožilecem izpovedal, da je glavna trdnjava Črne legije v Toledu in okolici. Preiskava, ki jo vodi mestni svet, je doslej popraškala le površje in obetajo se nadaljnja razkritja. Dean je dejal, da je v Črni legiji več toledskih policajev, javnih uradnikov in sodnikov.

Unija pleskarjev je pravkar izključila nekega uradnika, ki je ugotovila njegove zveze s teroristi. Druge delavske organizacije so pričele s kampanjo, da iztrebijo črne legionarje iz svojih vrst.

Nova poteza jeklarske korporacije

Priznala je kompanijsko unijo

Pittsburgh, Pa. — (FP) — Jeklarski delavci, ki so uverjeni o potrebi organiziranja v pravi uniji, so se začudili, ko je Carnegie-Illinois Steel korporacija priznala splošni delavski svet v Pittsburghu, organizacijo, ki jo je sama ustanovila, kot zastopnika delavcev pri kolektivnih pogajanjih. Priznanje je prefrignala poteza, ki naj bi preprečila uspeh organizatorične kampanje, ki jo vodi Odbor za industrijsko organizacijo med jeklarskimi in železarskimi delavci.

Načelnik delavskega sveta je Fred W. Bohne, orodje jeklarske korporacije, ki ne uživa zaupanja niti pri reprezentantih kompanijskih uni v tovarnah te korporacije v Pittsburghu. Youngstownu in Chicagu. Ko je bila kompanijska unija v Pittsburghu informirana o novem manevru, je zahtevala resignacijo Bohne.

Gonja proti radikal-cem v San Franciscu

San Francisco, Cal. — Tu je bila ustanovljena Ameriška protikomunistična liga, ki je napovedala boj radikalcem in pacifistom. Aktivnosti te organizacije financirajo Hearstov tisk, mestna in državna trgovska zbornica. Zveza industrijev v San Franciscu in krajevna postojanka Ameriške legije. Čelnik Lige je Harry M. Connolly, bivši urednik Hearstovega lista "New York American."

Browderjev govor v Indiani preprečen

Tri osebe ranjene v spopadu pred radiopostajo

Terre Haute, Ind., 21. okt. — Drhal več sto oseb je sinoči blokirala v hode radiopostaje WBOW, na kateri je imel govoriti Earl Browder, predsedniški kandidat komunistične stranke, in ko je Browder prišel pred postajo, so pričela frčati gnila jajca. V praski, ki je sledila, so bile tri osebe ranjene, med temi neki fotograf, kateremu je drhal izšla kamera iz rok.

Browder se je potem vrnil v svoj hotel in naznanil, da ne bo imel govora in da bo iskal na sodišču zadoščeno. Ko se je Browder umaknil, je Sylvia Penner, komunistka iz Indianapolis, izjavila, da bo ona prebrala Browderjev govor, kar pa ji uprava radiopostaje po nasvetu svojega odvetnika ni dovolila. Odvetnik je dejal, da so prebivalci Terre Haute pokazali, da neče slišati govora in je bolje, da se ne izpostavlja nevarnosti. Radiopostaja je, ko je prišel čas Browderjevega nastopa, naznanila, da Browder ni prišel in da bo zaradi tega oddajala drugi program.

Browder je po povratku v hotel telefoniral glavnemu stanu komunistične stranke in informiral uradnike, da je drhal preprečila njegov govor na radiopostaji.

Komunisti so se prej zatekli k sodišču, da izposlušajo injunkcijo proti policijski intervenciji. Zaslihanje je trajalo podrgu uro in sodnik Albert J. Owens je kritiziral Browderja in krajevno policijo. James C. Yates, policijski načelnik, je aretirali Browderja na obtožbo potepušstva 30. septembra, ko je prvi prišel v Terre Haute, da bi govoril na radiopostaji. Sodnik je dejal, da ne more pohvaliti policijskega načelnika, ker je aretirali Browderja in pristavil, da so Yates in drugi uradniki morda mislili, da branijo ustavo, ko so kratili ustavne svobodščine Browderja in njegovih tovarišev.

New York, 21. okt. — William Z. Foster, načelnik komunistične stranke, je poslal protest predsedniku Rooseveltu in Paulu V. McNuttu, gubernjeru Indiane, proti nasilju drhali, ki je preprečila govor Browderja na radiopostaji v Terre Haute. V telegramu, ki ga je Foster poslal Rooseveltu, pravi:

"Earl Browder, predsedniški kandidat komunistične stranke, me je obvestil, da se je moral umakniti pred drhaljo Lige zakona in reda v Terre Haute, Ind., ki je oblegala radiopostajo WBOW, na kateri je imel govoriti. Neki fotograf in drugi so bili ranjeni, ko jih je drhal napadla."

"Zdi se mi, da ni nobene rešitve proti vladni drhali v Indiani. Zahtevam takojšnjo intervencijo v interesu varnosti Browderja in njegove skupine."

Plantazniki posvarili pisateljico

Earle, Ark. — "Pojdite kamor hočete, ogledajte kar hočete, toda govoriti ne smete z nami," so posvarili plantazniki pisateljico Josephino Johnson, ki je prišla sem, da prouči položaj farmarskih najemnikov in potočelskih delavcev.

Nove jeklarske unije v čikaškem distriktu

Chicago. — Štiri nove unije, ki so bile ustanovljene v čikaškem jeklarskem distriktu zadnji teden, so prejele čarter od Amalgamated Assn. of Iron, Steel & Tin Workers, unije jeklarskih in železarskih delavcev.

ODPOR PROTI FRANCU V ŠPANSKEM MAROKU

Madriška vlada dobila zaslonbo pri domačinih

ENOTNA DELAVSKA FRONTA

Madrid. — (FP) — Položaj armade generala Franca je kritičen kljub optimističnim poročilom, ki jih razširja glavni stan fašističnih upornikov. Franco, vrhovni poveljnik fašistične armade, ni več gospodar Maroka, španske kolonije v severni Afriki.

Riff Kabyles, najbolj odločen vodja domačinov v severni Afriki, ki je l. 1926 uničil špansko armado 26,000 mož in je šele kapituliral, ko je Francija poslala armado 150,000 mož, se je sedaj postavil na stran madriške vlade. V prvi bitki z vojniki tujke legije je zavlzel važno vojaško postojanko v Meloussi, zagregel bojni material v skladiščih fašističnih rebelov in uničil sedem letal, ki so jih fašisti prejeli iz Italije. Kabyles je načelnik roda Andhera, najbolj bojevitiga plemena v coni med Ceuto in Tangierjem.

General Franco ima v Maroku 24,000 mož. Povečini so ti člani tujke legije, katere je nameraval transportirati v Španijo, kjer jih potrebuje pri odločilnem naskoku na Madrid. Načrt se je v zadnjem momentu izjalovil zaradi revolte domačinov v Maroku. Franco je sedaj v stiski, ker ne bo mogel voditi ofenzive na dveh frontah — v Afriki in Španiji.

Kakor vse kaže, bo naskočil najprej Madrid v pričakovanju, da bo pozneje obračunal z uporniki v Afriki, kjer se revolta razširja in je že zavzela nevaren obseg. Med četami, ki oblegajo Madrid, je veliko število Maročanov in ti bodo morda tudi revoltirali, ko bodo izvedeli, da so se člani tujke legije zapletli v krvave praske z njihovimi krvnimi brati.

Medtem pa se ljudska armada pripravlja na obrambo Madrida. Nesoglasje med delavskimi organizacijami so bila potlanjena v ozadje. Med branilci vlade vzorna disciplina in njihovo glavno geslo je: Porazimo fašizem! Nihče v Madridu ne dvomi niti v tej resni uri, da bo ljudska armada porazila fašiste v odločilni bitki.

Zatiranje svobode govora v Arkansasu

Mena, Ark. — Ko je uprava kolegija Commonwealth, delavskega učilišča, povabila Edwarda Richardsa in Arleyja Woodrowa, komunistična voditelja, naj nagovorita dijake, je tukajšnja zveza trgovcev izposlovala pri sodniku W. L. Parkerju injunkcijo, "da ne smeta imeti nobene govora v okraju Polk o komunizmu ali kakem drugem predmetu, kar bi lahko razburilo ljudstvo in ogrozilo mir." Uprava učilišča je sedaj naznanila, da bo predložila vse podrobnosti tega incidenta senatnemu odboru, ki preiskuje zatiranje civilnih svobodščin ameriških državljanov.

Holandski parnik utonil; 34 mrtvih

London, 21. okt. — Holandski parnik Van Der Wijck je včeraj utonil v vodah holandske Vzhodne Indije v bližini Jave in 34 potnikov ter mornarjev je izgubilo življenje. Nizozemska mornarična letala in ladje, ki so bile v okolici nesreče, so rešile 192 oseb.

(Izvirna poročila iz Jugoslavije.)

Snežna katastrofa v vsej Sloveniji
Zadnje dni septembra smo imeli še lepe, tople dni in ponekod so se že kopalci. Zvečer v ponedeljek 5. oktobra je začelo sneg deževati, ponoči se je dež spremenil v sneg in snežilo je vse tork in še v sredo. V veliki

Preiskava je ugotovila tesne odnose med Du Ponti in nemškimi trustom kemikalij, ki je znan pod imenom I. G. Farbenindustrie. Poleg tega kontrolira veliko število delnic Dynamit Aktiengesellschaft, koncerna, ki izdeluje strelivo. "Mednarodni trgovski interesi tako močnejše organizacije kakor je Du Pontova ne poznajo nobenih mednarodnih mej," je rečeno v

Washington, D. C. — Da so se industrije izvlekle iz depresije, kaže poročilo federalne korporacije za rekonstrukcijo finan, ki ga je objavil Jesse H. Jones, načelnik korporacije. Skupna posojila, ki so jih industrije dobile iz sklada korporacije v prvih letih depresije, so znašala \$6.251.977,669 in 67 odstotkov te vsote so vrnilo v zadnjih mesecih. Zelenice, ki so prejele \$507.058.293 iz sklada federalne korporacije, so doslej vrnilo \$157.822.662.

San Francisco, Cal. — Organizacija časopisnih delavcev je sprejela resolucijo, v kateri poziva mestni odbor, naj prekliče odredbo, ki prepoveduje piketiranje. Odredba je bila uveljavljena po izbruhu stavke pristanišnih delavcev na pritisk delodajalcev, ki se zdaj silno trudijo, da razbijajo vse delavskor organizacije v San Franciscu.

Slika kaže armado sovjetskih vojakov, ko se spušča na tla s padali.

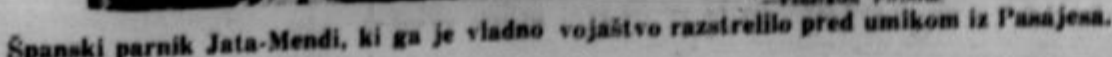
Ali vzlic tem omejitvam je kongres mogočno zakonodajno telo, na katero se mora predsednik zanašati, da izvede svoje namere za socialne reforme in druge vladne spremembe. Da navedemo le poglavitne oblasti kongresa: isti sme napovedati vojno, nalagati davke, sklepati zakone za obrambo dežele, najemati posojila na kredit Združenih držav, regulirati inozemske in meddržavne trgovino, vzbujati znanstvo in umetnost, kovati denar in regulirati vrednost valute, sklepati odredbe glede naturalizacije in priseljevanja itd. V zadnjih letih se je delovanje kongresa razširilo na novo široko polje socialne oskrbe, nanašajoč se na ves narod, in to pod določami konstitucije, ki daje kongresu pravico, da sme vzakoniti postavbe "za splošni blagor Združenih držav."

Senat ima še neke dodatne pravice. Ustava namreč določa, da sme predsednik sklepati pogodbe z inozemskimi državami in imenovati nekatere važne vladne uradnike, všteti pa član svojega kabineta, le s posvetovanjem in privolenjem senata.

Nacetov okus

"Na tvojem Nacetu pa res ni-
česar posebnega ne odkrijem,"
rekla prijateljica. "Ne zanima se
za sport, v gledališče ne hodi, ne
mara ne knjig ne godbe. Kaj pa
ima prav za prav rad?"
Vanda je blaženo vzdihnila:
"Mene!"

Knoxville, Tenn. — Kako da leč je ameriška reakcija pripravijena držati se demokracije je razvidno iz izjave Meyers Hartmana, tukajšnjega okrajnega načelnika republikanske stranke, v kateri je rekel: "Ako 3. novembra ne bodo ustavljene sedanje 'socialistične' smernice 'novega deala' z glasovnic, tedaj jih ustavimo s puško!" Slično akcijo je v svojem govoru v Cincinnatiju propagiral v tej kampanji tudi fašistični "father" Coughlin. Ako bi kakšen radikalec kaj takega rekel, bi se takoj znašel v rokah oblasti.

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

KRIŠTOF DIMAČ

Spisal JACK LONDON. — Iz angleščine prevedel FRANCE MAGAJNA

Dospel je v majhno dolinico, vso pokrito s cvetlicami. Svečano tiho je motilo le dremotno brenčanje čebel. Kakor vse dolinice naokrog se je tudi ta odpirala na jezero. Ne navadna je bila edinele njena dolžina, kajti merila je komaj sto vatlov po dolgem. Ob njenem začetku se je dvigala tisoč čevljev visoka navpična pečina, s katere je padal potokček in se v zraku pršil v megleno kopreno.

In tukaj je znova naletel na dim, ki se je v toplih solnčnih žarkih leno dvigal iz dna. Ko je zavil okoli vogala, je zaslišal enakomerne udarce nečesa, kar je moralo biti kovinasto, in veselo žvižganje, ki je spremljalo udarjanje. Potem je zagledal moža. Držal je med kolena čevljev in zabijal vanj žebelje.

"Bog daj srečo!" je pozdravil tujec in Dimač je v hipu začutil, da bosta prijatelja. "Baš prav prihajaš," je nadaljeval neznanec, "boš kaj dobil za pod zob. V kotličku tamle je topla kava, pa še par mrzlih mlincev je tam nekje."

"Takih stvari se pa pri nas ne bojimo," je menil Dimač, ko je sedel. "Zadnje dni so bili moji obedi res precej mršavi. Ampak v koči imamo hrane na debelo."

"V koči onstran jezera? Saj tja pa grem." "Kakor je videti, postaja Jezero presenečenja gosto obljubeno," je tožil Dimač in s slastjo praznil kotliček.

"Beži no! Šališ se, kajne?" Neznanka je bilo samo začudenje.

Dimač se je smejal. "Ta šment vsakogar tako potegne. Ali vidiš tiste visoke robove tam daleč na severozapadu? Od tam sem ga prvič zagledal. Se sanjalo se mi ni in kakor bi trenil, je ležalo pod menoj liki na dlani. In sicer baš tedaj, ko sem bil že čisto obupal in ga sploh nisem več iskal."

"Z menoj je prav tako," je rekel tujec. "Vračal sem se in že sinoči sem upal dospeti do reke Steward. Pa sem naenkrat obstal in zazijal: jezero! In če je to jezero res pravo, kje je pa potem Steward? In kod sem hodil ves čas? Kako pa si ti prišel sem? In kako ti je ime?"

"Bellew. Kriš Bellew." "Oh! Saj te poznam." Radosten nasmeh je obsijal možakarjeva lica in oči, njegova roka pa je željno stisnila Dimačevo. "Kaj sem že vse slišal o tebi!"

"Že vidim, da si čital policijska poročila," je rekel Dimač skromno.

"Nak." Mož se je na ves glas zasmejal in odskinal. "Samo nedavno klondajsko zgodovino. Saj bi te bil takoj spoznal, ako bi bil obrit. Opazoval sem te, kako si za roletno mizo pri 'Losjem rogu' ves Dawson vlekel za nos. Jaz pa se pišem za Karsona — za Andreja Karsona. Vse, ne morem ti dopovedati, kako sem vesel, da sva se srečala."

Vitek mož je bil Karson, zdrav kakor riba, hitrih erih oči in poln tovariške vabljivosti. "In to je torej Jezero presenečenja?" je mrmral nejeverno.

"Tako je."

"In dno je namazano z zlatom?"

"Seveda." Dimač je segel v žep in prinesel na dan pest zlatega zrnja. "Taka je tista maz. Nič drugega ti ni treba storiti, kakor spustiti se lepo na dno, tudi miže, če hočeš, in zgrabiti. Potem pa moraš predirjati pol milje, da si zopet poživljaš krvni obtok."

"In pri vseh zlomkih na svetu, baš ti si me moral prehiteti." Karson se je sicer šalil, ampak vendar je bilo njegovo razočaranje pristno. "Jaz revež sem pa mislil, da bo vsa brozga moja. Pa naj bo, kakor hoče. Imam vsaj to veselje, da sem ga našel."

"Ne samo veselje!" je vzkliknil Dimač.

"Prijatelj, če se nam posreči, da se kdaj polastimo tistega dna, tedaj Rockefellerja še pogledali ne bomo."

"Pa jezero je vendar tvoje," je ugovarjal Karson.

"Nikakor ne, dragi prijatelj. 'Pomisli mi moraš, da zgodovina rudarstva doslej ne pozna slučaja, da bi ljudje bili našli tako zalogo zlata naenkrat. Da ta zaklad dvignemo, bo treba tebe, mene, mojega tovariša in vseh naših prijateljev. Vsa Bonanza in Eldorado skupaj ne bosta mogla odtehati pol orali jezerskega dna. Milijoni so v njem in bojim se samo ene stvari: ako našega bogastva ne bomo znali dobro upravljaliti, utegne zlato izgubiti svoj pomen kot podlaga svetovnega denarja."

"In ti praviš..." Karson je prenehal sredi stavka in osuplo zrl v Dimača.

"Veseli me, da si tudi ti zraven. Potrebujemo eno leto ali pa celo dve in ves denar, ki nam ga bo mogoče dobiti, da osušimo jezero. Pregledal sem tla in vem, da se to da storiti. A potrebujemo bomo pri tem slehernega človeka v deželi, ki bo pri volji, delati za mezdo. Celotno armado bomo morali nabirati. Najprej pa nam je treba zaupanja vrednih mož, ki bomo stali na čelu. Saj boš tudi med njimi, kajne?"

"Kajpak! Mar ni videti, da sem zaupanja vreden? Zdaj se pa že čutim milijonarja. Skoro bi si več ne upal čez le-oni ledenik. Da bi si pa prav zdaj zlomil tilnik, nak, tega pa že ne. Škoda, da nimam več ostroglavih žebeljev. Poslednjega sem zabijal, ko si ti prišel. Kakšni so pa tvoji? Poglejmo!"

Dimač je dvignil nogo.

"Obrahljen so že in gladki kakor drsaljke!" je vzkliknil Karson. "Presneta stvar, precej pota si napravil. Potrpi par minut, izpulim nekaj svojih ven, pa jih v tvoje zabijem."

Dimač ni hotel ubogati. "Poleg tega," je rekel, "imam tam, kjer se začneja led, skrito štirideset čevljev dolgo vrvo. Močna je. S tovarišem sva jo rabila, ko sva lezla semkaj."

Plezanje je bilo težavno. Solnce se je na vso moč upiralo v ledeno površino. Žarki so odsevali in slepili oba plezavca. Stopala, plazila in dvigala sta se po smrtonosnih krajih, se naslanjala na grebene, lovila se za ledene razpoke, po katerih je tekla voda, in včasih sta po enournem naporu prekorčila komaj sto vatlov. Ob dveh popoldne se je Dimač ustavil ob luži, polni kristalnočiste vode, in ukazal počitek.

"Poglejva, kaj dela našina malica," je rekel. "Glej, kar kolena so se mi začela tresti. Sicer pa sva itak prešla najhujše. Še tristo vatlov in doseglja bova pečine. Tam pa nama bo plezanje igrača. Seveda, še par grdihi ledenih razpok je pred nama in tistale, ki gre v smeri proti oni izboklini, je prav slaba. Tisti ledeni most, ki vodi preko nje, je videti malce nevar, in tudi morda menda ni kaj prida. Pa s Čokom sva vendarle prišla preko njega."

Med malico sta se dodobra seznanila. Andrej je povedal zgodbo svojega življenja. "Bil sem trdno prepričan, da bom našel Jezero presenečenja," je mrmrlal med grizljaji. "Pa saj sem ga tudi moral. Zgrešil sem vsa ostala jezera v tem kotu dežele. Kaj čuda, če sem našel baš na to. Tudi moja žena je vedela, da ga bom našel. Jaz sam sem sicer imel dovolj vere, toda njena je proti moji kakor dan proti noči. Ej, to ti je dekle, golobica, pogumna, drzna; bojevnica od glave do pete. Ni je zame druge žene na svetu. Čista je, zvesta in vse, kar je treba. Samo poglej jo!"

(Dolje prihodnjic.)

Sheldon, kjer je bil tedaj nastanjen, nas je vse tri povabil k "lunchu" in med obedom smo, to se razume, klepetali. Nič posebnega. O politiki, Lewisu in njegovi industrijski uniji, ter sličnih stvarih. Adamič je dejal, da vidi v Johnu L. Lewisu tisto silo, ki bo združila ameriške delavce v močno masno delavsko-farmarsko stranko. Njegovo mnenje o komunistih in radikalskih sploh je, da je vse njih prizadevanje svojevratna histrija sprčo ameriških razmer. Edino vredno to bodo menda tvorili v tem, da bodo z drugimi silami vred pripomogli k preobratu razmer. Vsako prizadevanje je konj, ki vleče k istemu cilju, ko pride vse to skupaj, moremo pričakovati (jaz sem zadnja leta grozno krasko-skeptična, pa sem si mislila: polom!) dovolj uspehov in sprememb.

Adamič, kot osebnost, je zanimiv človek. Izredno podkovan v vseh tekočih problemih, splet-karijah, državnih kretnjajih posameznih "big shots" v Washingtonu in drugod. Meni se je zdelo, da ima v glavi cel imenik sedanjih washingtonskih administracij. Z gospodo newyorških boljših avenij je tudi dobro poznan in vidi med njo obilo duševne praznoti, kar mu vzbuja, kot intelektualcu, simpatije. Do Rooseveltove administracije goji, če se ne motim, dovolj močne simpatije, da bi se izrekel zanjo v bližnjih se volitvah, razen ako je v tem smislu nevtralen. Pisatelji morajo biti pač oprezní v političnih indorsiranjih.

Mi priseljenci po njegovem ne štejemo v ameriški veliki politiki in presnavljanjih nič. Sodelujemo, pomagamo doseči to in ono, a to je vse, drugače smo le obstraneži, ki se moramo zadovoljiti z velikim "šovom", ki ga v areni predvaja masna ameriškega ljudstva. — Zenske ameriške res ne večina, a pionirske ženske krepkosti med nami več ni, enako ne živavosti in zdravja, kakršnega je videti pri starokrajških kmeticah.

Take in podobne izčrpeke so moje misli izdoble iz tega zelo interesantnega sestanka z ameriškim "glasnikom" jugoslovanskega človeka. Jaz bi bila rada vprašala še kako stvar o Jugoslaviji in podobno, toda čas trati takim zaposlenim ljudem je nemestno. In njegove misli in mnenja o jugoslovanskem ljudstvu so tako izražena v njegovih delih. Seveda včasih je ustna izjava bolj razločna in določna.

Še isti dan sem imela priliko srečanja z osebjem Glasa Naroda, z Mladinecem in končno sem srečala tudi pevca iz naših gajev: Sublja. Subelj je skoz in skoz Slovenec in prvo, kar me je vprašal, je bilo:

"Pa vam ni bilo po Slovincih dolg čas?"

Legati ni vredno, pa sem kar lepo skesano priznala, da ne. Rada jih imam kajpakda, vseeno, le navadila sem se biti med tujci. Menda mi je rojak-pevec odpustil moj narodni greh, ker smo potem skupno šli v Radio City Music Hall, kjer so igrali baš take valčke, ki jih imam jaz najraje. Čikaška gosta sta potem šla še k g. Sublju na večerjo in sta menda zelo pozno privandrala domov. — Od veselih in družabnih ljudi, kot je pevec Subelj, se je pač težko posloviti.

Zdaj, ko sem poznala že lep krožek newyorških Slovincov, sem si štela rok v dolžnost, da se udeležim njih skupnega piknika v Feldmanovem parku v Mas-pethu, L. I. Tu sem imela priliko videti prav lepo vzajemno zabavno složnost Hrvatov in Slovincov. Vsi so plesali kolo in se gostili s pečenimi janci, pivom in vinom. Udeležba je bila velika, ali meni je bilo vylie gneči strašno pusto, ker nisem poznala nikogar razen rokajka Keržeta, ki pa je bil zaposlen in ga zato nisem hotela nadlegovati s svojo družbo. Moj fant je bil enako prezaupen, da bi bil še z menoj, pa sem tako nekako potratila čas na pikniku, da sem končno le pričakala nastopa pevskih zborov, kar me je takorekč sploh držalo na pikniku tako dolgo. Pod vodstvom Blaževiča je nastopil mešan zbor Edinost, pod Subljevim pa mešan zbor "Don ovina". Oba sta zpela lepo. Meni je na bolj ugnajalo slišati po več letih glas pevca Sublja — ko je dirigiral, je pel z zborom in ker sem bila prav spredaj sem kaj lah-

ko ločila njegov glas od vseh ostalih. Subelj ima še fin glas, in kako!

Lepe pesmi so oddonele, govorili so bili pri kraju in rojak Keržeta je dal vsem dovoljenje, da se razidejo k jancem, plesu in pijančiči ter splošni zabavi, zato pa smo prišli, mar ne? Jaz sem nekoliko pokramljala z znanci, ki jih je bilo zdaj par več, čestitala g. Sublju na njegovem vodstvu zbora, ki res dobro zapoje, nakar sem zapustila bratsko družbo veselih rojakov, meneč, da bo zdaj zopet minila morda dolga doba preden se zopet snidem s kakim našim človekom.

Pa sem bila ravno pred nekaj dnevi prijetno presenečena, ko sem našla v poštnem predalčku karto rojakinje Kristine Turpin, ki je navajala, da se nahaja v hotelu Pennsylvania, kjer je zborovala konvencija slamlarikaric in klobučark in katere delegatinja je bila ona.

Ali bi se mogli kaj videti? Zakaj pa ne. Čim sem bila prosta, sem stopila do hotela. Jaz sem že na vse načine tako na rok-kam vsem centralnim točkam, da me kaj lahko premaga skušnjava in si kar mislim: no, pa grem, saj ni daleč — pomislite, če bi bila kakšna karta "kidnapersko" vabilo! Mmmm, malo o-preznosti bo le treba v bodoče.

To pot je bilo seveda vse o. k. Nekaj časa sem nadlegovala uradnice s hišnim telefonom, potem pa sem kar enkrat dobila odgovor od Kristine:

"Kar gor pridi!"

Nalašč sem se peljala. Gori pa kar spet vidim domžalskega slavca, g. Sublja, za tiste, ki ne vedo, kakor nisem jaz dolgo vedela, da je on iz Domžal doma. Tretja v družbi je bila še mlada rojakinja, katere ime pa si ta trenutke nikakor ne morem domisliti — jutri ga bom že našla, to vem, rojakinjo, ki je Newyorčanka, bom pa brez dvoma še kod srečala.

Kajpa govorili smo. O politiki, revoluciji, vojni, socialistih, vse smo površno pretresli. Najzanimivejše je bilo poslušati g. Sublja pripovedi o njegovih dezertacijah iz avstrijske armade — on ni hotel pobijati ljudi, pa jih ni hotel in jih ni! Kaj se pravi, če je človek rojen, da zabava, namesto da bi raztresal črnogledost in vojsko kakor Hitler in Mussolini! Če bi spravili več pevcev in umetnikov v armade, bi kmalu imeli kolektivne koncerte namesto manevrov in ofenziv.

To bi bila imenitna sprememba!

Brez krtace pa tudi tu ni šlo. Sodružica Turpin je potegnila malo po moji pasivnosti, jaz pa, ki sem postala zadnja leta kakor vojak, ki se je dolgo potepal po strelskih jarkih in zato nerad govori o temeljnih izkušnjah direktno, sem ostala kar dobre volje in sem Kristino zagotovila, da imam še zmirom iste ideje kot kdaj — karta (tako se me poučile skušnje sem-tertja) še ne izpričuje prepričanja. Poleg tega smo vsi, ki se zavedamo potrebe dviganja delavstva k razredni zavesti, pripravljeni vsak čas stopiti na plan in zavzeti svoje mesto. Meni se celo dozdeva, da je veliko častneje biti radikalen, proletarski, duševen delavec brez vsake karte, kakor pa zavoziti s sodru-gi in karto tako daleč kot na pr. starogardisti v New Yorku, ki so se zelo odprto izrekli za Roosevelta. Mi Slovinci bi za enkrat nič ne zamudili na napreduku politike, če bi v tej idejni zmešnjavi posvetili svojo sposobnost in energijo napreduku nas samih. Če bodo potem naši ameriški sodruzi in somišljeniki končno izgazili iz sedanje megle, bomo pač lahko, kakor rezerva v vojni, priskočili v akcijo, toda sebe bi v resnici ne smeli več docela žrtvovati akciji v gibanju, ki končno le samo odločuje o važnih korakih. Delavec, ne glede na narodnost, bi moral vedno imeti potrebno znanje o politiki dežele in strank, ki se smatrajo delavske, s tem pa še ni rečeno, da bi moral vse svoje duševne sile osredotočiti v to smer — izobrazba delavca nikakor ne obstoja zgolj v političnem smislu te besede. Ta resnica se je že nešteto krat žalostno pokazala; zgolj politična delavska zavest je kakor tenka skorja, ki se ob prvi priliki obdrge in pokaže, da je bistveni se-

stav tak kot je bil pred prevlečenjem z napredno politično mislijo. Edino delavska zavest, ki se zareže globoko in ki nadomesti hlapčevski, verski, konservativni in socialno brezbrizni ter po mnogih generacijah nam vraščeni instinkt, je zaželjena in more žeti uspehe!

Pa to že spada k člankarstvu, jaz pa beležim le nekaj lepših vtisov zanimivih srečanj letošnje zgodnje jeseni. — Naš sestanek v hotelu je bil vsaj z moje strani prav prijeten slučaj snidenja z ljudmi, ki se na en ali drug način udeležujejo v našem javnem življenju. Tudi smo se ob razhodu prav po rojasko zedinili, če bo slednji izmed nas vršil dobro svojo mislijo ali poklic, bo s tem vršil nekaj, kar mora končno privedi do lepše se razvijajočega napredka med nami. Če g. Subelj poje, ne more slovenska duša v avdienci drugače, kakor da se nekoliko dvigne kulturno, vsako plemenitejšee čustvo pa je znak miselnega napredka. In če s. Turpin vztrajno zagovarja svoje ideje, za katere je nadvse navdušena, spet napravi v svojem ženskem krogu vtiha značajnosti in zavesti, kateri je vredno slediti — tudi napredek. Zase, no, jaz pa sem zmirom pripravljena za vsako smotreno revolucijo, ki vodi k resničnemu napreduku — karta ali ne karta...

V hotelu

"Koliko stane pri vas prenočišče?"

"Od dvajset din dalje."

"Do?"

"Do jutri zjutraj."

Prijateljici

Dva dami se srečata na cesti.

"Oh, res, ne zamerite," reče prva. "Pozabila sem priti na vašo domačo zabavo."

"Res? Se opazila nisem, da vas ni bilo," odgovori s sladkim nasmehom druga.

Nobeno človeško dejanje ni tako veličastno, da bi ga nihče ne mogel istovetiti z zločinom.

AGITIRAJTE ZA PROSVETO!

ZAHVALA

Spodaj podpisana se prav lepo zahvaljuje vsem najinim prijateljem, ki so nama priredili tako nepričakovano zabavo "Surprise Party" ob 25 letnici najinega zakonskega življenja; kaj ta tega nisva pričakovala in bila sva resnično presenečena. Imen vseh ne bova tu naštevati, ker bilo nas je toliko, da se bojimo da bi katerega ime izpustili, tak bomo rajše izpustili vsa imena. Poizvedovala sva, kdo je to prvi začel in se vmisli, a še danes nisva natančno izvedela, sodimo pa, da so bili sledeči: Mrs. F. Glavan, Mrs. J. Hočvar in Mrs. Fr. Zakrajšek, torej hvala vsem, ki so nam tako hvala tudi mrs. Koprivec, ki sta naju ta speljala na ta "Surprise Party" našli prijateljev mr. in Mrs. Florjancič. Ko smo stopili v dvorano sva šele izvedela resnico, ko naju je mr. Lovrenc Zaverl ponovno poročil s svojo "fino latinščino", katere pa mi dva in niti on sam ni razumel, ampak naredil je izvrstno veselje, eno še za nadaljnjih 25 let, ak-jih bova dočakala. Hvala tudi mr. in Mrs. J. Gradisher iz Muskegon, Mich., za poslano čestitko-brzojavni potom v dvorano ravno ob času ko smo bili najbolj veseli. Srčna hvala vsem, ki ste delali in ki ste darovali v srečo, da smo se tako imenitno zabavali, ter poleg vsega tega še darovali moji ženi tako krasen srebrni "set" opravo. Ta večer nam bo gotovo ostal v vselem in trajnem spominu do konca življenja najinega. Torej še enkrat najlepša hvala vsem skupaj. Vaša, mr. in Mrs. Frank Keržich, Milwaukee, Wis.—(Adv.)

WEEKS DENTAL OFFICE

Vedno nizke cene za X-RAY
Ure: 8:30 do 8:30 zvečer
Phone: Harrison 0751
326 S. STATE ST.
Opposite Davis Store, 2d Floor

JUGOSLAVIJA

preko
JUŽNE PROGE
—Solnčna stran Atlantika—
NAJHITREJŠA DIREKTA LINIJA
VULCANIA SATURNIA
31. oktobra — 21. novembra — 5. decembra
SLIKOVITA PROGA PREKO GENOE
15 ur ugodne železniške vožnje do vaše domovine
REX (najhitrejši parnik C. D. SAVOIA) (Edini girostabilizir-na južni prog) (ni parnik na morju)
7. novembra - 14. novembra - 12. decembra - 29. decembra
Na vseh parnikih dobite najboljšo hrano, ugodno poslužbo in luksuzne akomodacije, vsled česar je Italian Line postala glavovita. Za informacije in rezervacije obrnite se na kateregakoli pooblaščenega agenta ali na 333 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.

ITALIAN LINE

TISKARNA S.N.P.J.

SPREJEMA VSA
v tiskarsko obrt spadajoča dela
Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnik, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih
VODSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P.J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI
Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne
Cene zmjerne, unjsko delo prve vrste
Pišite po informacije na naslov:
S.N.P.J. PRINTERY
2657-59 SO. LAWNDALE AVENUE
Telefon Rockwell 4904
CHICAGO, ILL.
Tam se dobe na željo tudi vsa ustmena pojasnila

Srečanja v New Yorku

Cez tri leta nisem srečala v tem Babilonu niti enega Slovincu, potem pa pridejo Čikažani okrog na počitnice in presto: takoj sem zaslala s svoje poti odtujenosti naravnost na domače steze.

Društvena seja. Kakopak, urednik glasila jednote se mora udeležiti seje, njegova žena tudi, jaz pa capljam zraven za kos vodnika in spremljevalca, nekoliko pa iz radovednosti, da vidim to še neodkrito čudo New Yorka: naše ljudi!

Ni jih bilo dosti. Odborniki in nekaj članov in članice. Frank Kerže je vodil sejo in sem pa tja posodil dolgočasje s svojim neprisljnim in pristnim humorjem. Bilo je nekaj govorane, nekaj ugovorov, nekaj malega argumentiranja, a se je vse steeno zaključilo kot je že na naših sejah. Mene so nekaj krtacili, češ, toliko časa takorekč med njimi, pa ne pride nikamor, se ne da videti ne slišati. Kerže je mislil, da bi ne bilo naposled, če bi dala zdaj kaj glas od sebe, in res sem zmogla toliko, da sematnikne.

jim obljubila, da se v bodoče kaj bolj podomačim z našim svetom.

Kaj pa naj bi človek povedal, ko se za govorniške posle ni že dolgo treniral in ko je smola za smolo zabrisala točke in objekte, o katerih sem znala svoj čas, če je bilo treba, tudi res kaj povedati? Danes sem nekakšna "free-lancerska" osebnost v teh ozirih — taki ljudje pa ne spadajo več med sejne govornike. Mislim torej, da sem sprčo takih nesrečnih okolščin čisto dovolj povedala.

Po seji smo se poljubno razgovarjali. Kerže in jaz sva nekoliko pomrcvarila literaturo in literate, Moleka so mrcvarili društveni bratje, kot je že v navadi ob takih obiskih glavnih odbornikov; Mary Jugova se je spravila na drugem koncu v pogovor z dekleti, ki so se udeležile seje. Vse skupaj se je končno strnilo na vinske pogovore, ker je bil pričujoči primorski rojak Bratina, ki se je po svojih informacijah o vinskih kapljah izkazal za vinskega vsečaka. Seveda, če pride človek spod trte, že ve, kaj ni vino in kaj je voda. Jaz na pr. še vedno poznam razliko med belim in rdečim vinom in to redko lastnost pripisujem dejstvu, da sem bila po bistotorkij spuščena pod vipske res-sem-zmogla toliko, da sematnikne.

Nazadnje je Cvetkovič pobral knjige in papirje v svojo torbo, pa je bil domači večer zaključen. Spodaj pri bari so že zadovoljno srkali pijačo bratje Hrvatje, gotovo tudi še kak drugi bratje, a kjer je hrvaški "joint", se gotovo predvsem pričakuje svojih bratov. Mi se nismo nič ustavili, zunaj na tlaku smo izmenjali nekaj rojaskih občinstvo in se razšli. Jaz sem, kakor se vodnici spodobi, opozorila moja gosta na ogromno stanovanjsko poslopje, oziroma kup poslopij "London Terrace". Da, v senci take orjaškosti zborujejo naši fantje, čisto na rokah, meni pa je vzelo nekaj let, da sem našla na nje...

Ne, ni ostalo pri tem. O priliki sem imela čast spoznati tudi nekaj članov Keržetove družine, dve hčerki in Mrs. Kerže, ki je napravila name vtis izredno ljudomilne žene. Tako se mi je zdelo, kakor da sem naenkrat in nepričakovano srečala lastno mater. Nisem si mogla pomagati, da ne bi občevala z njo kar najpristnejše in domače, kakor da jo poznam že vse življenje. Upam, da mi ni tega vzela za pomanjkanje manir.

Kadar je človek na ekspediciji, je najbolje, da dela in stika okrog kar naprej. Tam v senci bogate Walford Astorije smo našli Louisa Adamiča. V hotelu